ଧନେଶ୍ୱର ମହାକୁଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

ଏପ୍ରିଲ 5, 2006

[ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନା ଏବଂ ପି. ପି. ନାଓଲେକର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 1860:

ଧାରା 302 ଆର/ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 149/ 302 ଆର/ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 34 - ଧାରା 302 ଆର/ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 149 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଛଅ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୋଷାରୋପ ହୋଇଛି - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିବାବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାରି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କର ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଧାରା 302 ଏବଂ 34 ର ସହାୟତାରେ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ - ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରି – ରାୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯଦି ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ତେବେ ସମାନ ଅଭିପ୍ରାୟ ରଖିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 ର ଧାରା 148, 302/149 ଏବଂ 33/149 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାର ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅନ୍ୟତ୍ରସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଇପିସି ଧାରା 148 ଏବଂ 149 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ ଆଇପିସି ଧାରା 302 ଏବଂ 323 ଅନୁଯାୟୀ କାଏମ ରଖିଥିଲେ, ଏବଂ ଏକା ସମୟରେ ଦୁଇ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଇ. ପି. ସି. ଧାରା 149 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଅଭିଯୋଜନକାରୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି କାରଣ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନକାରୀ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୃଥକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଥିବାର ତଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ କରେ ନାହିଁ ।

ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିନାହାଁନ୍ତି, ଅଭିଯୋଜନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟରେ, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ସହାୟତାରେ ଭଲ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ କାରଣ ମରଣାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ

ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଅଭିଯୋଜନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଭଲ ଭାବରେ ସମର୍ଥିତ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି

1.1 ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଭିଯୋଗରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ପୃଥକ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଘାତ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା । ଯଦି ଅଦାଲତ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ଆଘାତ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଆଘାତର ପ୍ରକୃତି ନରହତ୍ୟା ଥିଲା, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇପିସିର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଭାବରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଅପରାଧ ଘଟାଇବାରେ ଜଡିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ଆଘାତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ, ତେବେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଆଘାତ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଛି, ତେବେ ସମ ଅଭିପ୍ରାୟ ରଖୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଆଇପିସିର ଧାରା 302 ସହ ପଠିତ ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ମାଲହୁ ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ, **[2002] 5 ଏସ.ସି.ସି. 724;** *ଚିତ୍ତରମାଲ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ, ଏ.ଆଇ.ଆର* **(2003) ଏସ୍. ସି. 796;** *ଲଛମନ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜ୍ୟ,* **ଏ.ଆଇ.ଆର (1952) ଏସ୍.ସି. 167;** *କର୍ଣ୍ଣେଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ,* **ଏ.ଆଇ.ଆର [1954] ଏସ. ସି. ସି. 204;** *ହାମଲେଟ୍ ଏ ସସି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ,* **[2003] 10 ଏସ.ସି.ସି. 108;** *ଗୁରୁପ୍ରୀତ୍ ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ,* **[2005] 12 ଏସ.ସି.ସି. 615 ଏବଂ** *ରାମଜୀ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ,* **[2001] 9 ଏସ.ସି.ସି. 528 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।**

1.2. ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 149 ସ୍ଥାନରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ସହାୟତାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ, ଯଦି ନଥିରେ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯେ ଏହିପରି ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଅପରାଧ କରିବାକୁ ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 149 ସ୍ଥାନରେ ଆଇ.ପି.ସି. ର ଧାରା 34 ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ ।

2.1. ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ସମର୍ଥିତ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ପୀଡିତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ।

3.1. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଘାତ, ତାଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବିପଦର ଆଶଙ୍କା, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଆଘାତ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହାୟତା ନେବାକୁ ସମୟ ଥିଲା କି ନାହିଁ, ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ।

ଅପରାଧିକ ମୂଳ ଅଧିକାରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 596/2005 ।

ସିଆରଏଲ୍.ଏ ସଂଖ୍ୟା 107/1995 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଟକଙ୍କର 2.7.2004 ତାରିଖର ରାୟରୁ ।

ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଶ୍ୱେତାତକେତୁ ମିଶ୍ର ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ କ୍ଷମା ସିଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଶିବାଶିଷ ମିଶ୍ର ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ପି. ପି. ନାଓଲେକର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ, ଧନେଶ୍ୱର ମହାକୁଡ, ଗଣେଶ୍ୱର ମହାକୁଡ, ଦଶରଥ ମହାକୁଡ ଏବଂ କମଳାକାନ୍ତ ମହାକୁଡ (ମୂଳତଃ ଏ-2 ରୁ ଏ-5) ଙ୍କ ସହ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଥା ପିତବାସ ମହାକୁଡ (ଏ-1) ଏବଂ ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ମହାକୁଡ (ଏ-6) ମାନଙ୍କର, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା (ଆଇପିସି) ର ଧାରା 148,302/149 ଏବଂ 323/149 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକ୍ ଏବଂ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ନାମକ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମସ୍ତ ଛଅ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନରେ, ଏ-1 ଏବଂ ଏ-6 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀ (ଏ-2 ରୁ ଏ-5) ଆଇପିସି ଧାରା 148 ଏବଂ 149 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଇପିସି ଧାରା 302 ଏବଂ 323 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆଇପିସି ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଆଇପିସି ଧାରା 323 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପୃଥକ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ମାମଲାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା: ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, 1992 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 23 ତାରିଖ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 7ଟା 30 ମିନିଟରେ, ଧନେଶ୍ୱର (ଏ-2), ଗଣେଶ୍ୱର ମହାକୁଡ (ଏ-3), ଦଶରଥ ମହାକୁଡ (ଏ-4) ଏବଂ କମଳା ମହାକୁଡ (ଏ-5), ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମାଲଦା ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ ପଲାସପଙ୍ଗା-ବାମେବାରୀର ରାସ୍ତା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ ବିବାଦୀୟ ଜମିକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଧନେଶ୍ୱର ମହାକୁଡ ଓ ଗଣେଶ୍ୱର ମହାକୁଡଙ୍କ ପାଖରେ ଶାବଳ ଥିବା ବେଳେ ଦଶରଥ ମହାକୁଡ ଓ କମଳା ମହାକୁଡଙ୍କ ପାଖରେ କୁରାଢ଼ୀ ଥିଲା । ସେମାନେ ଏକ ଦୋକାନ ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିବା ନିମତେ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ (ମୃତ), କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକ୍ (ତାଙ୍କ ପିତା) ଏବଂ ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକ୍ (ମୃତ) (ତାଙ୍କ ମାମୁଁ) ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାବଳ ଏବଂ

କୁରାଢ଼ୀ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ଏବଂ ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକ୍ ଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକ୍ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-7) ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣାକୁ ହୋଟେଲ ମାଲିକ ମଙ୍ଗରାଜ ବାରିକ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-5), ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନିକଟରେ ଯାହାଙ୍କର ନିଜର ହୋଟେଲ ଥିଲା ଦେଖିଥିଲେ । ସକାଳ ପ୍ରାୟ 9ଟା ବେଳେ, ମୃତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସଙ୍ଗାଳି ବାରିକ୍ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1) ଯୋଡା ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନରେ ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 8ଟା ବେଳେ ଯେତେବେଳେ ସେ ବାମେବାରୀ ଗ୍ରାମରୁ ଆସୁଥିଲେ, ରାସ୍ତାରେ ସେ ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ପୁଅ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ଙ୍କୁ ଏକ ଖୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ମୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଏବଂ ମୁହଁରେ ଅନେକ କଟା କ୍ଷତ ଥିଲା । ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକ୍ ଙ୍କ ମୃତଦେହ ମଧ୍ୟ ରକ୍ତ ଜୁଡୁବୁଡୁ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା, ଯାହାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ସମେତ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ମୃତଦେହ ନିକଟରେ ବସି କାନ୍ଦିବାର ଦେଖିଥିଲେ ।

ଅଭିଯୋଜନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇ ଜଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ମାମଲା ରୁଜୁ କରିଛନ୍ତି, ଯେମିତିକି, ମଙ୍ଗରାଜ ବାରିକ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-5) ଓ କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-7) ଏବଂ ମୃତ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ ଓ ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ବୟାନ, ଯେମିତିକି, ଡ. ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ମହାନ୍ତି (ପିଡବ୍ଲୁ-4) ଏବଂ ଡ. ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସାହୁ (ପିଡବ୍ଲୁ-6) ।

ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ । ଏହା ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳା ମହାକୁଡଙ୍କ ମାମଲା, ଯାହା ଧାରା 313 Cr.P.C ଅନୁଯାୟୀ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ତାଙ୍କ ବିବୃତିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି, ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜେରାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ନନ୍ଦୁ ମୁଣ୍ଡା (DW-3) ଙ୍କ ପ୍ରମାଣ,ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ଜମି ଉପରେ ଏକ ଦୋକାନ ଘର ନିର୍ମାଣରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିବା ପାଇଁ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ,ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆହତ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ -7) ସହିତ ଘାତକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ସହିତ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ସେ ଧରିଥିବା କୁରାଢ଼ୀକୁ ବୁଲାଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । ସଂକ୍ଷେପରେ, କମଳା ମହାକୁଡ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଥିବାବେଳେ ଦଶରଥ ମହାକୁଡ ଡି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-2 (ବିମ୍ବାଧର ମହନ୍ତ) କୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ଅନୁପସ୍ଥିତିର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-1, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-5 ଏବଂ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-7 ର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକଙ୍କୁ ଆହତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । କମଳା ମହାକୁଡ୍ (ଏ-5) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିକାରକୁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ଦଶରଥ ମହାକୁଡ *(ଏ-4)ଙ୍କ* ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁପସ୍ଥିତିର ବାହାନା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଦୋଷର ରାୟ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି, ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-5 ଯିଏ ଘଟଣା ସ୍ଥଳ ନିକଟରେ ଥିବା ହୋଟେଲର ମାଲିକ ଥିଲେ, ସେ ଘଟଣାର ଏକ ପ୍ରକୃତ ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.5ଙ୍କ ବିବୃତି ଆହତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-7) ଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି । ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିବା ହୋଟେଲଠାରୁ 200 ମିଟର ଦୂରରେ ରହୁଥିବା ନନ୍ଦ କିଶୋର ଦଣ୍ଡସେନା (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-8) ଙ୍କ ପ୍ରମାଣରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିବା ପାଇଛନ୍ତି । ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-1ର ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଆହୁରି ସମର୍ଥନ ମିଳିଥିଲା ଯିଏ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଚାରି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଥା ପିତାବସ ମହାକୁଡ (ଏ-1) ଏବଂ ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ମହାକୁଡ (ଏ-6) ଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅପରାଧରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା ନେଇ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଦୁଇ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଛନ୍ତି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଚାରି, ଆଇପିସି ଧାରା 149 ର ସହାୟତା ନେଇ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କମଳା ମହାକୁଡଙ୍କ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଅଧିକାର ଏବଂ ଦଶରଥ ମହାକୁଡଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା କିମ୍ବା ଅନୁପସ୍ଥିତିର ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ, ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇପିସି ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 149 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଅଭିଯୋଜନକାରୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି ହୋଇଛି କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୃଥକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ୟୁର ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ତର୍କକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଆମ ନିକଟରେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୋଜନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିନାହାଁନ୍ତି, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ସହାୟତାରେ ଭଲ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ କାରଣ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀ ମରଣାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ଏବଂ ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକ୍ ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା

ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଭଲ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।

ଘଟଣାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ବୟାନ ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ତର୍କ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହାର ସହାୟତାରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଆଇପିସି ଧାରା 149ର ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧରେ ଦୋଷାରୋପ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୋଷାରୋପରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ଉଚିତ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଘାତକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହେବା ପାଇଁ ଏହି ଆଘାତ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଆଘାତର ପ୍ରକାର ନରହତ୍ୟା ଥିଲା, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଭାବରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଅପରାଧ ଘଟାଇବାରେ ଜଡିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ଆଘାତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଟେ, ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଆଘାତ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ, ତେବେ ସମ ଅଭିପ୍ରାୟ ରଖୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଆଇପିସିର ଧାରା 302 ସହିତ ଆଇପିସିର ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ମାଲହୁ ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର *ରାଜ୍ୟ, [2002] 5* ଏସ.ସି.ସି. 724 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

> "14 ...... ଅଭିଯୋଜନ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଚାରି ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ବାସ୍ତବିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ମୃତକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯଦିଓ ପ୍ରଥମେ ବିଦ୍ୟମାନ ନଥିଲା, ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ ନିର୍ମ୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଛି ବୋଲି ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଚରଣରୁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତି କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆଣିବ ନାହିଁ କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ, ଏକ ଅପରାଧ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ

ହୋଇଛି । ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷାରୋପ କରିବାରେ ବିଫଳତା, ଯିଏ ଆଇପିସିର ଧାରା 149 ଅଧୀନରେ ଦୋଷୀ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ରହିବ ନାହିଁ (ଦୁଲିପ ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, [1954]) ଏସସିଆର 145) ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଧାରା 34 ସହ ପଠିତ ପ୍ରମୁଖ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

ସେହିପରି ଚିତ୍ତରମାଲ୍ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ, ଏ. ଆଇ. ଆର୍. (2003) ଏସ୍. ସି. 796 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

"14. ଏହା ଏକ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଧାରା 34 ତଥା ଧାରା 149 ଗଠନମୂଳକ ଅପରାଧିକତା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରାର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ଉଭୟ ଧାରା ଅପରାଧରେ ଭାଗିଦାର ଭାବରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମିଶ୍ରଣ ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମାନତା ଅଛି ଏବଂ କିଛି ପରିମାଣରେ ସୀମାତୀତ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ସମ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ସଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ଏବଂ ଜରୁରୀ ଭାବରେ ଏକ ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଜନାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ଯାହା ମନର ପୂର୍ବ ସାକ୍ଷାତକୁ ସୂଚାଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ସମଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନର ପୂର୍ବ ସାକ୍ଷାତ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ-ଧାରଣାର ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଏହି ଦୁଇଟି ଧାରା ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି, ତଥାପି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ପରସ୍ପର ସୀମାରୁ ଅଧିକ ଆବୃତ କରିବା ଉପରେ ରହିଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଧାରା 149 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦୋଷାରୋପ ଧାରା 34 ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ଆଧାରକୁ ଆବୃତ କରେ କି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଯଦି ପାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସଙ୍ଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତେବେ ଉଭୟ ଧାରା 34 ଏବଂ 149 ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । ଯଦି ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ସମ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ, ତେବେ ଧାରା 149 ପାଇଁ ଧାରା 34 ର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହା ଏକ ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ ହୁଏ ତେବେ ଧାରା 149 ପାଇଁ ଧାରା 34 ର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଏକ ଔପଚାରିକ ବିଷୟ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ, ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଧାରା 149 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନ ଥିବାରୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ସହ ପଠିତ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ ଯଦି ପ୍ରମାଣ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକ ସମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଅପରାଧର ଘଟାଇଛନ୍ତି । (ଦେଖନ୍ତୁ ବରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଘୋଷ ବନାମ କିଙ୍ଗ ଏମ୍ପେରର୍, ଏ.ଆଇ.ଆର୍. (1925) ପିସି 1; ମନ୍ନମ୍ ଭେଙ୍କଟାଦ୍ରି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର *ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, ଏ.ଆଇ.ଆର୍. (1971) ଏସ୍. ସି. 1467; ନେଥାଲା ପୋଥୁରାଜୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*

ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, ଏ.ଆଇ.ଆର୍. (1991) ଏସ. ସି. 2214 ଏବଂ ରାମ ତାହଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, ଏ.ଆଇ.ଆର୍.1972 ଏସ. ସି. 254) ।

[ଲକ୍ଷ୍ମଣ *ସିଂହ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜ୍ୟ, ଏ.ଆଇ.ଆର୍. (1952)* ଏସ୍. ସି. 167 (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 13) ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣେଲ *ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, ଏ.ଆଇ.ଆର୍. 1954* ଏସ୍. ସି. 204 (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7) ହେଉଛି ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ମାମଲା]

ହାମଲେଟ୍ ଓରଫ୍ ସସି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ, [2003] 10 ଏସ.ସି.ସି. 108 (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 17) ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

"ନେଥାଲା ପୋଥୁରାଜୁ ବନାମ ଏ. ପି. *ରାଜ୍ୟ, [1992] ଏସ୍. ସି. ସି. 49* ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 149 ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନ ଥିବାରୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 302 ସହ ପଠିତ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ ଯଦି ପ୍ରମାଣ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଅପରାଧ ଘଟାଇଛନ୍ତି । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଆଇ. ପି. ସି. ର ଉଭୟ ଧାରା 149 ଏବଂ 34 ସଂଗଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଅପରାଧ ଘଟାଇବାରେ ଅଂଶୀଦାର ହୋଇ ଦଣ୍ଡ ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେହି ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରେ । ତେଣୁ, ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ବେଆଇନ ଜନ ସମାବେଶ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇପିସି ଧାରା 34 ସହାୟତାରେ ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବେ, ଯଦି ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ରେକର୍ଡର ପ୍ରମାଣ ଥାଏ ଯେ ଏହିପରି ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କର ଅପରାଧ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମାନ ଥିଲା । ଏପରି କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ଧାରା 34ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇଟି ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ପଡିବ: (i) ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ (ii) ଅପରାଧ ଘଟାଇବାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତର ଅଂଶଗ୍ରହଣ । ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ପରିତୁଷ୍ଟ ହୁଏ, ତେବେ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖୁଥିବା କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରକାଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ.........."।

ନିକଟରେ ଗୁରୁପ୍ରୀତ୍ *ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, [2005] 12* ଏସ୍. ସି. ସି. 615 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାମଜୀ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ, [2001] 9 ଏସ୍. ସି. ସି. 528* ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଷୟ ପାଇଁ ଯେ ସରଳ ଧାରା 302 ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ । ରାମଜୀ ସିଂହଙ୍କ ମାମଲାର ରାୟର *ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ* ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:

14. ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରିବ କି ନାହିଁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ବିଧାନ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା *ଉଇଲି (ବିଲିୟମ) ସ୍ଲେନି ବନାମ*

ଏମ.ପି, ରାଜ୍ୟ ଏଆଇଆର୍ (1956) ଏସସି *116 ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 86ରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ: (ଏଆଇଆର୍ ପି 137)*

"86. ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 34,114 ଏବଂ 149 ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ଏକ ସମାନ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ପ୍ରକୃତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ, ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଏବଂ ପୁରୁଷଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ କୋଣରୁ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଅପରାଧିକ ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରେ; କିଏ ସିଧାସଳଖ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଏବଂ କିଏ ଗଠନମୂଳକ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନକରି ଦୋଷାରୋପ ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ ଦାୟିତ୍ୱ ସହ ଜଡିତ ଏକ ଗତିଶୀଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପୂର୍ବ ଧାରଣାଗତ ମତ ଜାଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଅପରାଧିକ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଶୀର୍ଷକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଧୀନରେ ଦୋଷାରୋପର ଅନୁପସ୍ଥିତିକୁ ଘାତକ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଅସଲ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ବିନା ଦୋଷାରୋପରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ପ୍ରକାରର ଅଧିକାଂଶ ମାମଲାରେ ସାଧାରଣତଃ ଆରମ୍ଭରୁ ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଏ ଯେ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କିଏ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାୟୀ ଏବଂ ଏହିପରି ପ୍ରମାଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ।

ଏହାକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନେକ ଥର ଦୋହରାଇଛନ୍ତି । ଆମେ *ଧନ ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ,* [1996] 10 ଏସ. ସି. ସି. 79 ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପରେ ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ   ଦୋହରାଯାଇଛି । ଏହି ରାୟ ଦିଆଯାଇଛି:(ଏସ୍ ସି ସି ପିପି 82-83 ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9)

"9. ତେଣୁ ଆଇପିସିର ଧାରା 34ର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଅଦାଲତଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ଧାରାଟି ଦୋଷାରୋପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଇପିସିର ଧାରା 149କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଅବଶ୍ୟ, ଏପରି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିବା ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଏହି ମତକୁ ଏହି ଅଦାଲତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ । *(ଅମର ସିଂହ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ,* [1974] 3 ଏସ. ସି. ସି. 81; *ଭୁର ସିଂହ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ,* [1974] 4 ଏସ. ସି. ସି. 754 । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ନିବେଦନର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ /

ତଦନୁସାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡବିଧାନ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ।

15. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେ ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା କାରଣରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରି ପ୍ରତି କୌଣସି ପକ୍ଷପାତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

16. ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଦୁଇଟି ଆଘାତ, ଯାହା ମାରଣାତ୍ମକ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାକୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ । ସମୟ ସମୟରେ ମନର ପୂର୍ବ-ଚିନ୍ତନର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ପାଇବା କଷ୍ଟକର ଅଟେ । ପରିସ୍ଥିତି

ଏବଂ ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରଣାଳୀରୁ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରିବ । ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଆମ ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ଆଘାତ କରିବା ନଥିଲା " ।

ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 149 ସ୍ଥାନରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ସହାୟତାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ ଯଦି ରେକର୍ଡରେ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯେ ଏହିପରି ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଅପରାଧ କରିବାକୁ ଏକ ସାମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 149 ସ୍ଥାନରେ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନ୍ୟାୟ କିମ୍ବା ପକ୍ଷପାତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପାଦିତ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ନୀତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିଯୋଜନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବୁ ।

ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-5, ଜଣେ ହୋଟେଲ ମାଲିକ, ଯାହାଙ୍କ ହୋଟେଲ ଘଟଣା ସ୍ଥଳ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ସେ ଏହି ଘଟଣାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ମୃତକ ଉମାକାନ୍ତ ସାଇକେଲରେ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ମୃତକ ବିଶ୍ୱନାଥ ଏବଂ କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକ, ତାଙ୍କ ମାମୁଁ ଏବଂ ବାପା ଯଥାକ୍ରମେ ଆସିଥିଲେ। ସେମାନେ ତାଙ୍କ ହୋଟେଲକୁ ଆସି ଜଳଖିଆ ମାଗିଥିଲେ । ସେ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ସେମାନେ ହୋଟେଲ୍ ରୁ ବାହାରି ଯାଇଥିଲେ । ମୃତ ଉମାକାନ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ, ସେହି ସ୍ଥାନ ନିକଟକୁ ଯାଇ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ କାହିଁକି ଏହି ଜମିରେ ଏପରି କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ଜମି ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଟେ, ତେବେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଜଣେ ଅମିନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାପ କରି ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏପରି କହି ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲଗାଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟକୁ ଧରି ତାକୁ ଉପୁଡାଇଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୋଧିତ ହୋଇ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦଶରଥ ତାଙ୍କ ବେକକୁ ଧରିଥିଲେ । ମୃତ ବିଶ୍ୱନାଥ ଏବଂ ଆହତ କାନ୍ଦୁରୁ, ମାମୁଁ ଏବଂ ବାପା, ଉମାକାନ୍ତଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲେ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳା, ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ କୁରାଢ଼ୀ ଥିଲା, ସେ ମୃତ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ କୁରାଢ଼ୀ ଆଘାତ ଦେଇଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଦଶରଥ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଆଉ ଏକ କୁରାଢ଼ୀ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱନାଥ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗଣେଶ ମହାକୁଡ ଏବଂ ଧନେଶ୍ୱର ମହାକୁଡ ଯିଏ ଶାବଳ ଧରିଥିଲେ, ମୃତ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ଭୂମିରେ ପଡିଥିବା ସମୟରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କୁ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ଉମାକାନ୍ତଙ୍କ ପିତା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-7ଙ୍କୁ, କମଳା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ କୁରାଢୀର ପଛ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ କମଳା ମଧ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ କୁରାଢ଼ୀ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ସେ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ ଗୁରୁତର ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କୁରାଢି, ଶାବଳ ଏବଂ ଲାଠି ମାଧମରେ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଯାହା ସହିତ ସେମାନେ ସଶସ୍ତ୍ର ଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ

ଜେରାରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ କଥା ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥିଲା ଯେ ସେ ପୋଲିସ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଥିଲେ ଯେ "ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗଣେଶ ମହାକୁଡ ଏକ ବଳଦ ଗାଡି ମାଧ୍ୟମରେ ଖୁଣ୍ଟ ଆଣୁଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଧନୁ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳା ମହାକୁଡ ମଧ୍ୟ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ କମଳା ମହାକୁଡଙ୍କ ଆତ୍ମରକ୍ଷାର ଅଧିକାର ଏହି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଖଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କମଳା ଏବଂ ଧନୁ ଖୁଣ୍ଟକୁ ପୋତିବା ପାଇଁ ଗାତ ଖୋଳୁଥିବା ବେଳେ, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯଥା ବିଶ୍ୱନାଥ, ଉମାକାନ୍ତ ଏବଂ ଆହତ କାନ୍ଦୁରୁ ଏବଂ ଜଣେ ରାଘବ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ- 2 ହାତରେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଧରି ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳା ତାଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ସେ ଧରିଥିବା କୁରାଢିକୁ ଘୁରାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ମୃତକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଆହତମାନେ ସାମ୍ନାକୁ ଆସି ଆହତ ହୋଇଥିଲେ ।

କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକ୍ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-7) ଙ୍କ ବିବୃତି ଯିଏକି ଜଣେ ଆହତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଥିଲେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ର ବୟାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମର୍ଥନ କରେ । ସେ ବୟାନ ଦେଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ହୋଟେଲକୁ ଜଳଖିଆ ଖାଇବାକୁ ଯାଇଥିଲେ, ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କମଳା ମହାକୁଡ ଏବଂ ଧନୁ ମହାକୁଡ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ଉପରେ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦଶରଥ ନିଜ ଜମି ଉପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଖୋଳିଥିବା ଗାତରେ ଏହାକୁ ପୋତିବା ପାଇଁ ଖୁଣ୍ଟ ଆଣୁଥିଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଉମାକାନ୍ତ ଜମି ଉପରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୋତାଯାଇଥିବା ଖୁଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁଅ ସେମାନଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ଜମିର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଜମିର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଜଣେ ଅମିନ୍ ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ତା'ପରେ ସେମାନେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିବା ଉଚିତ୍ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣକ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କ ବେକକୁ ଧରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ବିଶ୍ୱନାଥ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳା ଥିବା କୁରାଢ଼ୀ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱନାଥ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଧନୁ ମହାକୁଡ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଶାବଳରେ ଭୁଶି ଦେଇଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କୁ ଅଲଗା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ 10 ଫୁଟ ଦୂରକୁ ଟାଣି ନେଇଥିଲେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦଶରଥ ଧନୁ କମଳା ଏବଂ ପିତାବାସ ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଡ଼ାଇଥିଲେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କୁ କୁରାଢ଼ୀ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆହତ ହେବା ପରେ ସେ ତଳେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ଫଳରେ ଉଭୟଙ୍କର ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

ଅଭିଯୋଜନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଡାକ୍ତର ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ମହାନ୍ତି (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4) ଏବଂ ଡାକ୍ତର ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସାହୁ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-6) ଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା । ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ ଓ ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକଙ୍କ ମୃତ ଶରୀରରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କ୍ଷତ ଥିବା ଡାକ୍ତରମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ।

ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକଙ୍କ ମୃତ ଶରୀରରେ ଆଘାତ ଯାହା ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-6 ଦ୍ୱାରା ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦରେ ମିଳିଥିଲା ।

ବାହ୍ୟ ଆଘାତ

1. ଖପୁରୀରେ 3 "x 1 ½ ଗଭୀର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ କ୍ଷତ ଯାହା ବାମ ଆଖିର ମଧ୍ୟମ କୋଣ ଆଖି ପତା ଓ ଆଖି ଡୋଳା ଏବଂ କରୋଟି ଗହ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପିଛି ।

2. ଖପୁରୀରେ 3 "x 1 " x ଗଭୀର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ କ୍ଷତ, ପ୍ରଥମ କ୍ଷତର ଏକ ଇଞ୍ଚ ଉପରୁ କପାଳର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ କରୋଟି ଗହ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପିଛି ।

3. ନାକର ଅଗ୍ରଭାଗ ଏବଂ ମଧ୍ୟଭାଗରେ 2 "x 1" ର କ୍ଷତ, ପ୍ରାୟ 1" ଗଭୀରତା, ନାକର ମଧ୍ୟଭାଗ ଏବଂ ଅଗ୍ରଭାଗକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଛି ।

4. 1/12 "x1" ଏବଂ 4" ଗଭୀରତାର ଡାହାଣ ଆଖିରେ କ୍ଷତ ଏହାକୁ ଅର୍ଥାତ୍, ଡାହାଣ ଆଖିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ ।

5. ଡାହାଣ ଆଖି ଉପରେ କପାଳର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 2 "x 1 x 4" ର ଗଭୀର କ୍ଷତ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରୁଥିବା ମସ୍ତିଷ୍କ ଗହ୍ବର ଯାଏଁ ବ୍ୟାପିଛି ।

6. ଡାହାଣ ଗାଲରେ ନାକ ସହିତ ପାଖରୁ 2" ଛାଡି 3"x2"x2" ର ଗଭୀର କ୍ଷତ ଯାହା ତଳେ ଉପର ଏବଂ ତଳ ହନୁହାଡ ଭାଙ୍ଗିଛି ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆଘାତ

1. କ୍ଷତ ସଂଖ୍ୟା 1, 2 ଏବଂ 5 ମସ୍ତିଷ୍କ ଯାଏଁ ବ୍ୟାପିଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଖପୁରୀ ହାଡ ଭାଙ୍ଗି ମସ୍ତିଷ୍କରୁ କିଛି ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଗତ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ କ୍ଷତ ତଳେ ଥିବା ହାଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ସମ୍ମୁଖଭାଗର ମସ୍ତିଷ୍କ ହାଡ ଅନେକ ଖଣ୍ଡରେ ଭାଙ୍ଗିଛି ।

2. ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 4 ବାମ ଏବଂ ଡାହାଣ ଆଖି ଏବଂ ତଳ ହାଡକୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଛି ।

3. ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା 3 ନାସିକା ହାଡ଼ ଏବଂ ଆଖପାଖର ତନ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଛି ।

4. ଆଘାତ ନଂ. 6 କାରଣରୁ ଡାହାଣ ଉପର ହନୁହାଡ ଏବଂ ତଳ ହନୁହାଡ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି। ଅନେକ ଖଣ୍ଡବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ରକ୍ତ ବହନ କରୁଥିବା ନାଡିଗୁଡିକୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଥିଲା ।

5. ସମସ୍ତ କ୍ଷତ ରକ୍ତ ଜମାଟରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ଏବଂ ଏହା ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବର ।

ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକଙ୍କ ମୃତ ଶରୀରରେ ଆଘାତ ଯାହା ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-4 ଦ୍ୱାରା ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦରେ ମିଳିଥିଲା

ବାହ୍ୟ ଆଘାତ

1. ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱର ମୁଣ୍ଡର ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ $1^{3/4''}$x $^{3/4''}$ ଗଭୀରର ଏକ କଟା କ୍ଷତ ।

2. ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସମ୍ମୁଖ ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନରେ 1 $^{3/4}$ "x $^{1/2''}$ ଗଭୀରର ଏକ କ୍ଷତ ।

3. ଡାହାଣ କାନର କାନପଟିର ମଧ୍ୟ ଭାଗର କୋମଳ ଅସ୍ଥିରେ 2" x 1/3"ର କଟା କ୍ଷତ ।

4. ଖପୁରୀ ବିଚ୍ଛୁରଣ ସମୟରେ, ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱର ସମ୍ମୁଖ ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଛି ଏବଂ ପାର୍ଶ୍ୱିକ ହାଡ଼ ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଛି । ମସ୍ତିଷ୍କ ଭିତରେ ହାଡ ଖଣ୍ଡଗୁଡିକ ରହିଥିଲା । ଉଭୟ ଭାଗରେ ରକ୍ତସ୍ରାବ ସହିତ ମସ୍ତିଷ୍କରେ କ୍ଷତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆଘାତ

ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆଘାତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବାହ୍ୟ ଆଘାତ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି।

ମୃତ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4 ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଘାତ ନରହତ୍ୟା ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମାରଣାତ୍ମକ ଥିଲା ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହେବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା । ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଆଘାତ କୁରାଢି ଏବଂ ଶାବଳର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଧାର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ।

ମୃତ ଉମାକାନ୍ତଙ୍କ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-6 ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ଆଘାତ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନରହତ୍ୟା ପ୍ରବୃତିର ଥିଲା । କୁଠାରଘାତ ଭଳି ଭାରି ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଏହି କ୍ଷତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ।

ଆହତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ କାନ୍ଦୁରୁ ବାରିକ୍ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-7) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଘାତ ପାଇଥିଲେ ।

1. ମସ୍ତିସ୍କର ପୃଷ୍ଠ ଭାଗର ଦୁଇ ଅସ୍ଥିର ସଂଯୋଜନ ସ୍ଥଳରେ 5 ସେ. ମି. x 2 ସେ. ମି. x 1/4 ସେ. ମି. ଆକାରର ଆଞ୍ଚୁଡା ଦାଗ ।
2. ବକ୍ଷ ଦେଶର ବାମ ଭାଗରେ ଥିବା ପଞ୍ଚମ ଏବଂ ଷଷ୍ଠ ପିଞ୍ଜରା ହାଡର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ସ୍ଥାନରେ 4 ସେ. ମି. x 3 ସେ. ମି. x 1/4 ସେ. ମି. ଆକାରର ଆଞ୍ଚୁଡା ଦାଗ ।

ଡ. ରଘୁନାଥ ହେମ୍ବ୍ରମ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-11), ଯିଏ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-7 ର ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଧରଣର ଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ରୁକ୍ଷ ବସ୍ତୁ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଇପାରେ । ଏଗୁଡ଼ିକ କୁରାଢ଼ୀ ବେଣ୍ଟ ଯୋଗୁଁ ହୋଇପାରେ ।

ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଖୁଣ୍ଟ ପୋତିବ ପାଇଁ ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ, ଅଭିଯୋଗକାରୀ ପକ୍ଷ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ବାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଖୁଣ୍ଟ ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାପ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ, ସେହି ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ତାଙ୍କ କଲାରକୁ ଧରିଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ କକା ବିଶ୍ୱନାଥ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ଧରିଥିବା କୁରାଢ଼ୀ ଏବଂ ଶାବଳ ବ୍ୟବହାର କରି ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱନାଥ ବାରିକ୍ ଙ୍କ ପ୍ରଥମେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକ୍ ଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା ।

ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଘାତର ପ୍ରକାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅଟେ । ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆଘାତ ସହିତ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ଏବଂ ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ କାରଣ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ, ବରଂ ଆଇ. ପି. ସି. ର ଧାରା 149 ସହିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ

ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-5 ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-7 ନାମକ ଦୁଇ ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀ ପୀଡ଼ିତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ।

ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀ କମଳା ମହାକୁଡ୍ ଆତ୍ମରକ୍ଷାର ଅଧିକାର ଦାବି କରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଘାତ, ତାଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବିପଦର ଆଶଙ୍କା, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଆଘାତ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ସମୟ ଥିଲା କି ନାହିଁ, ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ । ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମୃତ ଉମାକାନ୍ତ ବାରିକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରୁ କମଳା ମହାକୁଡଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ଆସନ୍ନ ବିପଦ ନଥିବା ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣାପଡୁଛି, ଯିଏ କେବଳ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଯାଇ ଅଭିଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷକୁ ଜମିର ମାପଚୁପ କରିବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପୋତା ଯାଇଥିବା ଖୁଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏକୁ ହଟାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗକାରୀ ପକ୍ଷଙ୍କୁ କୁରାଢ଼ୀ ଏବଂ ଶାବଳ ପରି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ଏବଂ ମୁଣ୍ଡ ସମେତ ଶରୀରର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶରେ ଆଘାତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅବସର କିମ୍ବା କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ରେକର୍ଡରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କୌଣସି ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀ ଆଘାତ ପାଇଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରୁ ଏହା ଅନୁମାନ ଲଗା ଯାଇପାରେ କି ସେମାନଙ୍କ ଶରୀର କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଆସନ୍ନ ବିପଦ ରହିଛି । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷାର ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ନନ୍ଦୁ ମୁଣ୍ଡା (ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3) ଙ୍କ ବିବୃତ୍ତି ଉପରେ ଭରସା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ଅଭିସାକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉମାକାନ୍ତ, ବିଶ୍ୱନାଥ, ଆହତ କାହ୍ନୁରୁ ଏବଂ ରାଘବ ହାତରେ କୁରାଢି ଏବଂ ଲାଠି ଧରି ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଧାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳ ହାତରେ କୁରାଢ଼ୀ ଏବଂ ଲାଠି ଧରି ଗର୍ତ୍ତ ଖୋଳୁଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳଙ୍କୁ କୁରାଢ଼ୀରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ, ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କମଳ କୁରାଢ଼ୀ ବୁଲାଇ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଘର ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସେ ସକାଳ ପ୍ରାୟ ୫ ରୁ ୨ଟା ବେଳେ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଏହି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେ ତଥ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି । ତିନି ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣର ଶିକାର ହୋଇଥିବା କମଳ କିପରି ଆହତ ହେଲେ ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ସେ କିଛି କହି ନାହାଁନ୍ତି । ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ସକାଳ ୫ ରୁ ୨ଟା ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ସନ୍ଦେହଜନକ କାରଣ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. 23 ମାର୍ଚ୍ଚ 1992 ସକାଳ ୨ଟାରେ ଜୋଡା ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଘଟଣା ସ୍ଥଳ ମାଲଦାଠାରୁ ପ୍ରାୟ 39 କିଲୋମିଟର ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବରେ ଅଟେ । ଏହି ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ଘଟଣା ସେହି ସମୟରେ ଘଟି ନଥିବ ଯେତେବେଳେ ସେ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ନିଜର ଉପସ୍ଥିତି ଦାବି କରିଥିଲେ । ଘଟଣାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀର ଅନୁପସ୍ଥିତି ହିଁ ଏହି ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱସନୀୟତାର ପରିମାଣକୁ ଦର୍ଶାଏ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀ କମଳା କାନ୍ତ ମହାକୁଡଙ୍କ ଆତ୍ମରକ୍ଷାର ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ତାଙ୍କ ବିବୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ପ୍ରମାଣର ସାମଗ୍ରିକ ବିଚାରରେ, ଆମେ ଅଭିଯୁକ୍ତ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା ପାଇନାହୁଁ । ଆମେ, ତଥାପି, ଧାରା 302 ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହ ପଠିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡିତ କରୁଛୁ । ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ବି.କେ. ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା